

oba za svojega prijatelja, izvrstnega tenorista Viktorja Bučarja v Ljubljani. Bučar je pa priredil „Domovino“ za tenor in bariton-solo z zborom, pa se ta pesem še danes poje v raznih pevskih društvih na slovenskem jugu.

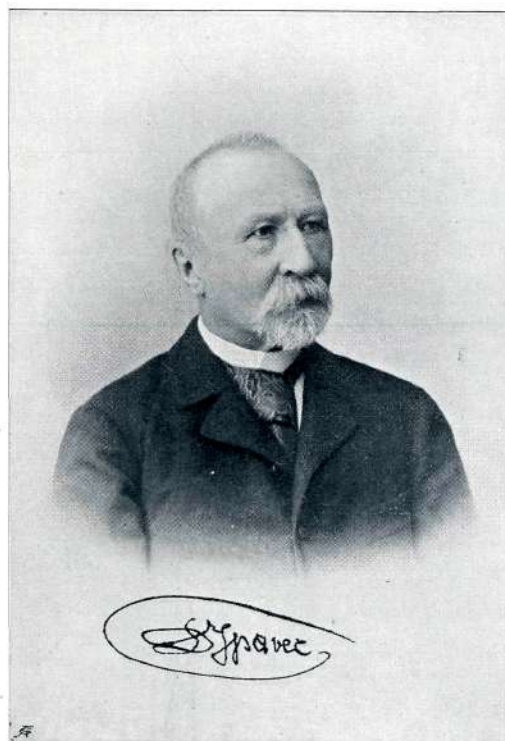
Ko sta brata dovršila svoje študije, sta hotela še več koristiti slovenski pesmi in jo razširiti med narodom. Prvi poizkus v tej smeri je bila „Pesmarica za kratek čas“, katero so l. 1859. na Dunaju „na svitlo dali ino vsim pošteno-veselim Slovincem podarili trije domorodci iz Šent Jurja poleg Celja.“ Ti trije domorodci so bili brata Ipavca in pa župnik Dragotin Ferdinand Ripšl (rojen 1. nov. 1820). Ripšl je bil pravi narodni pevec, brezskrbnega, veselega temperamenta, ki je zlagal pesmi prav v narodnem duhu, pa so nekatere od njih tudi zares ponarodele. Žal, da ni bil bolje glasbeno nabobražen, ker je napravil tudi mnogo napevov svojim, Hašnikovim, Lipoldovim in Orožnovim pesmam. Tudi za pesmi v „Pesmarici za kratek čas“ je napravil vse besede on, razen dveh narodnih. Do tedaj je bilo na slovenskem glasbenem polju, kakor sem že povedal, prav malo življenja. Prva zbirka slovenskih pesmi je pač „Slovenska gerlica“, katero je začel l. 1848. pri Blazniku ob stroških „Slovenskega društva“ izdajati Juri Fleišman. „Slovenska gerlica“ ima motto iz „Drobtinic“:

„Slovenska gerlica v domačim logu milo poje,
Povabi spevati drage brate, drage sestre svoje.“

Res je bil začetek jako težak in neznamen, pa je vendar „Slovenska gerlica“ mnogo storila za narodno prebujenje. Če primerjamo zvezke „Slovenske gerlice“ in pa izdanja „Glasbene Matice“ in „Nove akorde“, ponosno lahko trdimo, da smo Slovenci tudi na glasbenem polju mnogo in lepo napredovali. V četrtem zvezku „Slovenske gerlice“ je natisnjena l. 1852. tudi Benjaminova zdravica: „Bratje, bodimo veseli“, ena najboljših skladb v zbirki, a da ne omenjam lepega petega zvezka (l. 1859.), v katerem je natisnjen lep „venec slovenskih pesem dr. Fr. Prešerna“, ki ga je zložil prezgodaj umrli, daroviti Kamilo Mašek. Če spomnim narodnega pevca Miroslava Vilharja in pa Jurija Fleišmana, ki je poleg „Mičnih slovenskih zdravic“ izdal še tri zvezke pesmi pod naslovom: „Slovanska beseda“, — sem vse povedal. V taki suši na slovenskem glasbenem polju je „Pesmarica za kratek čas“ dobro došla. V „Pesmarici“ je natisnjenih dvajset enoglasnih pesmi (samo prva je dvoglasna). Dve sta narodni, ali kakor so jih takrat imenovali „staro-slovenski“: „Majolka“ in „Ko b' sodov ne b'lo“. V zbirki je „Škerjanček“, kakor sem že omenil od pok. Lojzeta Ipavca; „Kdaj moramo piti“ in „Napitnica k rešitvi“ sta

od Dragotina Ripšla, a druge so od bratov Benjamin in Gustava Ipavca. Zanimiv je predgovor, ki ga je napisal na dan sv. Karla Boromeja l. 1858. glavni izdajatelj zbirke, Dragotin Ripšl. On pravi: „Veseli Slovenci pri vsaki priložnosti radi prepevajo, naj že bojo pri tergatvi alj na ženitnini, na foroži (koline) alj sedmini, posebno pa kadarkolj se jim žlahtna vinska kapljica bliši. — Pa, kdor pri takih veselicaх lepих poštenih pesem ne zna, se žalibog! tudi včasi, posebno če je že nekoliko vinjen, rad po klafarsko zadere, ino veliko pohujšanja daje.

Taki gerdi nespodobnosti nekoliko u okom priti, je ta zbirka novih pesem odločena, zatoraj v njej

DR. BENJAMIN IPAVEC

toljko napitnic najdeš; pa kakor sem te pesme spisal ino pel, jih tudi podam vsim ljubim, pošteno-veselim Slovincem, mojim prijatelom, — odločene so za kratek čas, vi pismouki! ne sodite jih preojstro!

Ker je kranjska gerlica obmolknila, naj se štajerski škerjanček oglasi; ako vam njegovo petje dopade, vam zna prihodnič še večkrat zapeti.

To pesmarico na svitlo dati, sta mi pripomogla moja iskreno ljubljena domorodca Benjamin in Gustav Ipavic, doktorja zdravilstva, ktera sta k mojim besedam radovoljno prav mične napeve spisala, ino kateroma se zato prav serčno zahvalim.